

Відкрите звернення

професійних спілок, організацій роботодавців та професійних асоціацій до
Прем'єр-міністра України Дениса Шмигала
на підтримку пенсійної реформи та запровадження другого рівня пенсійної
системи

Шановний Денисе Анатолійовичу!

Пенсійна реформа, розпочата у 2003 році, мала на меті приведення пенсійного забезпечення громадян України до стандартів, які реалізуються в розвинутих країнах завдяки багаторівневим пенсійним системам. Досягнення мети планувалось здійснити шляхом модернізації існуючого на той час Загальнообов'язкового державного пенсійного страхування (Солідарної пенсійної системи - перший рівень) та посилення його накопичувальними компонентами – Добровільною системою недержавного пенсійного забезпечення (третій рівень) та обов'язковою накопичувальною пенсійною системою (другий рівень). Саме для цього було прийнято Закони України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» та «Про недержавне пенсійне забезпечення», якими встановлено запровадження третього рівня пенсійної системи з 2004 року, а другого рівня – з 2007 року.

Однак ні в 2007 році, ні в наступні роки (останньою офіційно анонсованою датою впровадження було 1 січня 2019 року) – другий рівень не запроваджено, пенсійна система країни залишається неефективною, її реформування є далеким до завершення, а з 2018 року практично зупинилося.

Постійне відкладання старту другого рівня вже спричинило значні негативні наслідки – тільки за рахунок коштів, які можна було накопичити за останні 10 років, пенсіонери отримували б виплати в середньому на 17% вищі, ніж ті пенсії, що їм виплачують з першого рівня сьогодні. На додачу, було втрачено можливість інвестувати в українську економіку накопичених пенсійних коштів на суму еквівалентну понад 7 млрд. дол. США (яка є співставною з обсягом позик, наданих Україні МВФ за цей період). Отримане при цьому економічне зростання відповідало б не тільки інтересам пенсіонерів, а й усіх верств населення, бізнесу і державі.

За нинішніх демографічних умов та можливостей фінансування Солідарної пенсійної системи України, заміщення втраченого заробітку пенсійними виплатами з першого рівня буде постійно знижуватись із нинішніх 30-32% до 18-20% протягом наступних 30 років, що значно менше, ніж передбачено конвенціями Міжнародної організації праці (40%) та директивами Європейського Союзу (50-65%). Такий стан справ не дає жодних пенсійних перспектив нинішнім і майбутнім поколінням громадян України. Відтак, розумної альтернативи запровадженню другого рівня пенсійної системи не існує.

Маємо констатувати, що сьогодні Уряд та Прем'єр-міністр України займають відповідальну державницьку позицію в цьому питанні та приділяють

велику увагу продовженню пенсійної реформи та запровадженню другого рівня пенсійної системи.

Ми підтримуємо пропозиції Міністерства соціальної політики України, згідно яких модель роботи другого рівня пенсійної системи – обов'язкової накопичувальної системи пенсійного забезпечення має бути децентралізованою та побудованою на вже існуючих державних (ДФС та Пенсійний фонд України) та приватних інституціях (недержавні пенсійні фонди, компанії з управління активами, адміністратори НПФ, банки-зберігачі, компанії із страхування життя), без створення монополістичних структур за рахунок коштів державного бюджету, але з посиленням державного регулювання ринкових інституцій.

Важливо, що такий підхід передбачає право людини вільно, без жодного тиску з боку роботодавців або інших суб'єктів, вибирати та в будь-який момент змінювати фінансову установу для формування своїх пенсійних накопичень, тоді як безпека накопичень буде гарантуватись законодавчо встановленими механізмами роботи системи.

Виходячи з досвіду практичної роботи, набутого від початку запровадження у 2004 році Добровільної системи недержавного пенсійного забезпечення, стверджуємо:

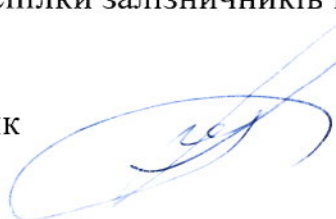
1. Для того, щоб запровадити обов'язкову накопичувальну пенсійну систему відповідно до вимог Закону, не потрібні «надзусилля», бюджетні кошти та роки на створення необхідних передумов.
2. Для цього достатньо спиратись на існуючі елементи третього рівня пенсійної системи з необхідним посиленням спроможності державних регуляторів. Адже в Україні вже давно існують та успішно функціонують основні інституційні компоненти обов'язкової накопичувальної пенсійної системи, що відповідають другому рівню європейської пенсійної моделі, зокрема - недержавні пенсійні фонди (НПФ), компанії страхування життя та інші фінансові установи.

Ми готові підтримувати зусилля Уряду та Міністерства соціальної політики України, спрямовані на запровадження другого рівня пенсійної системи на основі запропонованої Міністерством моделі з тим, щоб можливість повноцінної участі в ній була надана громадянам України не пізніше 2021 року.

З повагою,

Голова Федерації профспілок транспортників України,
голова профспілки залізничників і транспортних будівельників України

Вадим Бубняк

Голова Незалежної галузевої професійної спілки енергетиків України

Валерій Погорілий

Голова профспілки металургів і гірників України

Сергій Комишев

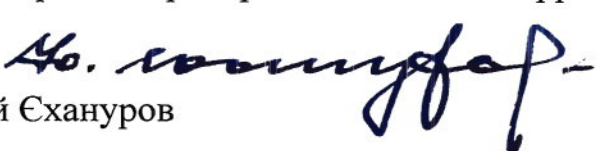
Голова профспілки працівників вугільної промисловості України

Віктор Турманов

Президент Українського союзу промисловців та підприємців (УСПП),
Прем'єр-міністр України в 2001-2002 рр.

Анатолій Кінах

Президент Спілки підприємців малих, середніх та приватизованих
підприємств України,
Прем'єр-міністр України в 2005-2006 рр.

Юрій Єхануров

Президент Торгово-промислової палати України

Геннадій Чижиков

Голова Ради Всеукраїнської асоціації недержавних
пенсійних фондів (ВАНІФ)

Григорій Овчаренко

Генеральний директор Української Асоціації інвестиційного
бізнесу (УАІБ), член Держфінпослуг в 2003-2007рр.

Андрій Рибальченко,

Президент Професійної Асоціації учасників ринків капіталу та деривативів (ПАРД)

Олексій Кий

Голова Ради Української асоціації адміністраторів пенсійних фондів (УААПФ)

Олена Сотскова

Директор Національної Асоціації недержавних пенсійних фондів України та Адміністраторів недержавних пенсійних фондів (НАПФА)

Тетяна Шевкун

6 травня 2020 р.